

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

08.02.2021 № 147

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
05 квітня 2021 р.
за № 441/36063

Про затвердження Правил проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України

Відповідно до частини другої статті 9 Закону України «Про позашкільну освіту», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, пункту 2.1 розділу II Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22 вересня 2011 року № 1099 (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 року за № 1318/20056, та з метою популяризації наукової діяльності й розвитку наукового світогляду, пошуку і підтримки обдарованої учнівської молоді **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Правила проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України, що додаються.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 06 квітня 2020 року № 481 «Про затвердження Правил проведення III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22 квітня 2020 року за № 372/34655.
3. Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти (Осмоловський А.) забезпечити в установленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
4. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І.) зробити відмітку у справах архіву.
5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рогову В.

Міністр

С. Шкарлет

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
08 лютого 2021 року № 147

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
05 квітня 2021 р.
за № 441/36063

ПРАВИЛА

проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають порядок проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (далі - Конкурс).

2. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

анотація - узагальнений короткий виклад основного змісту дослідницької роботи, що дозволяє зрозуміти її суть і містить ключові слова;

декларація академічної доброчесності - документ, який учасник підписує особисто, чим засвідчує, що дослідницьку роботу ним виконано відповідно до зазначених у цій декларації принципів академічної доброчесності;

дослідницька робота - академічний текст, що розкриває актуальність, методологію та результати реалізації проєкту, засвідчує володіння учасником понятійно-категоріальним апаратом із обраної теми, компетентностями академічного письма;

мотиваційний лист - короткий текст, який сутнісно відображає персональні цінності учасника та його зацікавленість у реалізації проєкту;

наукова конференція - науковий захід, під час якого учасники представляють найбільш вагомні здобутки проєкту в формі наукової доповіді (повідомлення);

науково-дослідницька робота - індивідуальний дослідницький проєкт (далі - проєкт) наукового або науково-прикладного характеру, що має суспільно значимий результат, провадиться із застосуванням наукових методів; складовими проєкту є дослідницька робота, постерний захист, виступ на науковій конференції;

постерний захист - представлення з використанням постера (плаката) наукового апарату дослідження, ходу та реалізації проєкту у формі короткого повідомлення (на розсуд журі) та відповідей на питання журі;

Терміни: «академічна доброчесність», «порушення академічної доброчесності» вживаються в цих Правилах у значеннях, наведених в [Законі України](#) «Про освіту».

3. Конкурс проводиться щорічно з метою пошуку й підтримки обдарованої учнівської молоді, популяризації наукової діяльності та розвитку наукового світогляду.

4. Основними завданнями Конкурсу є такі:

стимулювання творчого самовдосконалення дітей, учнівської молоді;

виявлення, розвиток обдарованих учнів, надання їм допомоги у виборі професії, залучення їх до науково-дослідницької, наукової, проєктної, конструкторської, винахідницької та пошукової діяльності;

реалізація здібностей талановитих і обдарованих учнів;

формування творчого покоління молодих науковців і практиків для різних галузей суспільного життя;

формування в учнівській молоді навичок дослідницької роботи, відповідальності за результати власних досліджень;

популяризація досягнень науки, техніки та новітніх технологій;

підбиття підсумків роботи гуртків, секцій, наукових товариств учнів;

залучення професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, працівників наукових установ до активної роботи з обдарованою учнівською молоддю;

формування команд для участі в міжнародних олімпіадах, конкурсах, турнірах.

5. Суб'єктами організації та проведення Конкурсу є:

МОН;

органи управління у сфері освіти;

Національний центр «Мала академія наук України» (далі - НЦ «МАНУ»).

6. МОН:

здійснює загальне керівництво Конкурсом;

визначає строки проведення Конкурсу;

визначає строки подання необхідної документації та інші умови, передбачені цими Правилами;

формує організаційний комітет та журі III етапу Конкурсу та затверджує їх персональні склади (за поданням НЦ «МАНУ»);

затверджує перелік наукових секцій, в яких проводиться III етап Конкурсу (за поданням НЦ «МАНУ»);

затверджує результати III етапу Конкурсу (за поданням НЦ «МАНУ»);

оприлюднює на офіційному вебсайті МОН результати III етапу Конкурсу не пізніше ніж через 30 календарних днів після його закінчення;

забезпечує контроль за дотриманням вимог цих Правил під час проведення III етапу Конкурсу.

7. Органи управління у сфері освіти:

забезпечують організацію та проведення I та II етапів Конкурсу;

визначають строки, місце проведення I та II етапів Конкурсу, а також строки подання необхідної документації та інші умови, передбачені цими Правилами;

формують організаційні комітети та журі I та II етапів Конкурсу, затверджують їх персональні склади за поданнями територіальних відділень Малої академії наук України (у разі наявності таких);

затверджують переліки наукових секцій, в яких проводяться I та II етапи Конкурсу, за поданнями територіальних відділень Малої академії наук України (у разі наявності таких);

затверджують результати I та II етапів Конкурсу на підставі підсумкових протоколів;

оприлюднюють на офіційних вебсайтах цих органів результати I та II етапів Конкурсу не пізніше ніж через 20 календарних днів після їх закінчення;

за результатами I та II етапів Конкурсу формують команди для участі відповідно в II та III етапах Конкурсу;

забезпечують контроль за дотриманням вимог цих Правил під час проведення I та II етапів Конкурсу.

8. НЦ «МАНУ»:

здійснює загальну організацію, координацію та науково-методичний супровід Конкурсу;

забезпечує організацію та проведення III етапу Конкурсу;

подає до МОН для затвердження персональні склади організаційного комітету та журі III етапу Конкурсу, перелік наукових секцій, в яких проводиться III етап Конкурсу, та його результати на підставі підсумкових протоколів;

забезпечує контроль за дотриманням вимог цих Правил під час проведення III етапу Конкурсу;

оприлюднює на офіційному вебсайті НЦ «МАНУ» результати III етапу Конкурсу не пізніше ніж через 30 календарних днів після його закінчення.

9. Конкурс під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, запровадження протиепідемічних заходів може проводитися винятково у заочній (дистанційній) формі.

10. Правові відносини, пов'язані із захистом й обробкою персональних даних учасників, здійснюються з дотриманням вимог [Закону України](#) «Про захист персональних даних».

II. Учасники Конкурсу

1. Участь у Конкурсі можуть брати здобувачі освіти закладів загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти віком, як правило, від 14 до 18 років (далі - учасники).

2. Кількість учасників, які можуть брати участь у I етапі Конкурсу від одного закладу освіти, не обмежується.

3. У II етапі Конкурсу беруть участь учасники, які посіли, як правило перші місця за підсумками I етапу Конкурсу у відповідних наукових секціях.

4. Участь у III етапі Конкурсу в кожному науковому відділенні беруть команди Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя.

До складу команди входять здобувачі освіти, які у відповідних наукових секціях посіли, як правило, перші місця за підсумками II етапу Конкурсу.

До складу команд не можуть входити сторонні особи (батьки, інші законні представники, педагогічні та наукові керівники) з метою недопущення втручання їх у перебіг III етапу Конкурсу та забезпечення максимальної об'єктивності його результатів.

5. У кожній науковій секції може брати участь лише один представник команди.

6. Учасник може брати участь у декількох наукових секціях за умови подання такої ж кількості проєктів, різних за змістом відповідно до напрямів наукових секцій.

7. Учасники зобов'язані дотримуватись вимог цих Правил, правил техніки безпеки.

8. У разі порушення учасником цих Правил організаційний комітет відповідного етапу Конкурсу може дискваліфікувати такого учасника.

Учасник, щодо якого порушено питання про дискваліфікацію, може надати організаційному комітету відповідного етапу Конкурсу свої пояснення в письмовій формі.

Рішення про дискваліфікацію учасника Конкурсу приймається на засіданні організаційного комітету відповідного етапу, про що складається протокол, який підписує:

на I та II етапах Конкурсу - голова оргкомітету, голова журі відповідної наукової секції та секретар оргкомітету;

на III етапі Конкурсу - керівник наукового відділення Малої академії наук України, голова журі відповідної наукової секції та секретар оргкомітету.

Рішення щодо дискваліфікації учасника вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість членів засідання організаційного комітету. Витяг із протоколу засідання організаційного комітету надається учаснику, щодо якого порушено питання про дискваліфікацію. Повернення та супровід до місця проживання такого учасника забезпечує керівник команди.

III. Організаційний комітет Конкурсу

1. Для організації та проведення кожного етапу Конкурсу створюються організаційні комітети.

Організаційний комітет кожного етапу Конкурсу формується з числа керівників закладів освіти, працівників органів управління у сфері освіти, територіальних відділень Малої академії наук України, педагогічних, науково-педагогічних й наукових працівників закладів освіти, наукових і методичних установ та організацій, представників засобів масової інформації, громадських і благодійних організацій, органів місцевого самоврядування та державних органів (за згодою).

До складу організаційного комітету III етапу Конкурсу входить представник МОН.

2. До організації та проведення I та II етапів Конкурсу можуть долучатися заклади освіти обласного підпорядкування та заклади фахової передвищої освіти.

3. До складу кожного організаційного комітету входять: голова, члени організаційного комітету та секретар.

4. Очолює організаційний комітет голова, який здійснює розподіл доручень між його членами та керує роботою з організації й проведення відповідного етапу Конкурсу.

5. Члени організаційного комітету здійснюють організаційну роботу щодо проведення відповідного етапу Конкурсу та забезпечують порядок його проведення.

6. Секретар організаційного комітету Конкурсу:

оформляє документацію щодо проведення та підбиття підсумків відповідного етапу Конкурсу;

сприяє висвітленню результатів відповідного етапу Конкурсу в засобах масової інформації;

відповідає за зберігання документів і матеріалів щодо проведення відповідного етапу Конкурсу.

IV. Журі Конкурсу

1. Журі Конкурсу створюється з метою забезпечення об'єктивності оцінювання проєктів, їх представлення учасниками та визначення переможців відповідного етапу Конкурсу.

2. Журі створюється для кожної наукової секції, в якій проводиться відповідний етап Конкурсу.

Кількість членів журі не повинна перевищувати третини від кількості учасників у науковій секції, але становити не менше трьох осіб.

3. Журі кожного етапу Конкурсу формується з числа працівників органів управління у сфері освіти, територіальних відділень Малої академії наук України, педагогічних, наукових й науково-педагогічних працівників закладів освіти, наукових і методичних установ та організацій, представників органів державної влади (за згодою).

До складу журі III етапу Конкурсу включаються також наукові працівники Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України (за згодою).

Склад журі може доповнюватися фахівцями відповідних галузей, представниками науки, культури (за згодою).

4. До складу журі Конкурсу не можуть входити близькі особи, наукові керівники учасників та особи, які були членами журі попередніх етапів Конкурсу.

5. До складу журі кожного етапу Конкурсу входять голова, члени журі та секретар.

6. Журі очолює голова, який організовує роботу членів журі, проводить засідання журі, бере участь у визначенні переможців відповідного етапу Конкурсу в науковій секції та надає роз'яснення щодо результатів Конкурсу.

7. Члени журі:

забезпечують об'єктивність оцінювання проєктів учасників;

заповнюють оціночні протоколи Конкурсу в науковій секції;

визначають переможців відповідного етапу Конкурсу в науковій секції.

8. Секретар журі забезпечує зберігання, систематизацію, оформлення документів і матеріалів Конкурсу.

Секретар журі не бере участі в оцінюванні проєктів, виступів учасників та визначенні переможців Конкурсу.

V. Строки, місце та умови проведення Конкурсу

1. Конкурс проводиться у три етапи:

I етап - районний (у районах, територіальних громадах, містах);

II етап - обласний (республіканський - в Автономній Республіці Крим, міський - у містах Києві та Севастополі);

III етап - Всеукраїнський (фінальний) - у м. Київ.

2. У закладах загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти може проводитися відбірковий тур до I етапу Конкурсу в формі конференцій наукових товариств учнів, якщо такі товариства в цих закладах діють.

Порядок організації та проведення конференції наукового товариства учнів визначається наказом керівника закладу освіти або керівним органом наукового товариства.

Підсумки конференції наукового товариства учнів затверджуються наказом керівника закладу освіти. На підставі цього наказу визначається список учнів, які братимуть участь у I етапі Конкурсу.

3. Для участі в I етапі Конкурсу керівниками закладів освіти, в яких навчаються учасники, у встановлені відповідними наказами строки подаються до організаційних комітетів I етапу такі документи на кожного учасника:

заявка на участь у I етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України ([додаток 1](#));

дослідницька робота учасника на паперових і електронних носіях;
відгук наукового керівника, рецензія фахівця у відповідній галузі;
мотиваційний лист ([додаток 2](#));

декларація академічної доброчесності учасника Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України ([додаток 3](#));

паспорт експоната (розробки) - за їх наявності ([додаток 4](#)).

4. Для участі в II етапі Конкурсу організатором I етапу у встановлені відповідними наказами строки до організаційного комітету II етапу подаються такі документи:

наказ про підсумки проведення I етапу Конкурсу;

заявка на участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України ([додаток 1](#));

дослідницькі роботи учасників на паперових і електронних носіях;

відгуки наукових керівників, рецензії фахівців у відповідній галузі;

мотиваційні листи ([додаток 2](#));

декларації академічної доброчесності учасників Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України ([додаток 3](#));

паспорти експонатів (розробок) - за їх наявності ([додаток 4](#));

інформація про результативність участі вихованців територіального відділення Малої академії наук України в I етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України ([додаток 5](#)).

За результатами II етапу Конкурсу формуються команди для участі в III етапі.

5. До місця проведення III етапу Конкурсу учасники прибувають організовано в супроводі керівника (керівників) команди, який призначається наказом відповідного органу управління у сфері освіти з числа педагогічних працівників закладів освіти.

Керівники команд забезпечують збереження життя та здоров'я учасників, своєчасну та якісну підготовку документів для участі в III етапі Конкурсу, прибуття до місця проведення III етапу Конкурсу та їх повернення до закладів освіти.

6. Команду чисельністю понад 5 осіб супроводжують два керівника команди.

7. Для участі в III етапі Конкурсу організатором II етапу у строки, встановлені МОН, до організаційного комітету III етапу подаються такі документи:

копія підсумкового наказу органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері освіти, місцевого органу управління у сфері освіти в області, містах Києві або Севастополі про результати проведення II етапу Конкурсу;

заявка на участь у III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України ([додаток 1](#));

дослідницькі роботи на паперових і електронних носіях;

відгуки наукових керівників, рецензії фахівців у відповідній галузі;

анотації дослідницьких робіт усіх учасників III етапу Конкурсу від територіального відділення Малої академії наук України на одному електронному носії;

мотиваційні листи ([додаток 2](#));

декларації академічної доброчесності учасників Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України ([додаток 3](#));

паспорти експонатів (розробок) - за їх наявності ([додаток 4](#));

інформація про результативність участі вихованців територіального відділення Малої академії наук України в II етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України ([додаток 5](#));

анкети учасників III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України ([додаток 6](#));

по дві фотографії кожного учасника розміром 3,5 × 4,5 см.

8. Дослідницькі роботи мають бути оформлені згідно з Вимогами до написання, оформлення та представлення дослідницьких робіт ([додаток 7](#)).

Учасник має право подати на Конкурс дослідницьку роботу, яка була представлена у попередні роки, за умови, що така робота містить суттєве доопрацювання з отриманням принципово нових результатів.

9. Втручання сторонніх осіб (батьки, інші законні представники, педагогічні та наукові керівники) у процедуру проведення Конкурсу, в роботу організаційного комітету й журі забороняється. Під час роботи журі дозволяється присутність лише учасників у відповідній науковій секції, секретаря наукової секції та членів оргкомітету відповідного етапу Конкурсу.

10. Фото-, кіно-, телезйомки під час проведення Конкурсу здійснюються з дотриманням вимог законодавства.

VI. Програма Конкурсу

1. Програма Конкурсу складається з таких розділів:

заочне оцінювання дослідницьких робіт;

постерний захист;

наукова конференція.

2. Заочне оцінювання дослідницьких робіт здійснюється журі на предмет дотримання учасниками Вимог щодо написання, оформлення та представлення учнівських дослідницьких робіт згідно з [додатком 7](#) до цих Правил.

Форма заочного оцінювання дослідницьких робіт під час проведення I та II етапів Конкурсу визначається відповідними організаційними комітетами.

3. Постерний захист проходить у кожній науковій секції окремо.

Постер має містити інформацію про мету, завдання, об'єкт, предмет, результати дослідження, висновки згідно з Вимогами до оформлення постера ([додаток 8](#)).

Під час постерного захисту учасник може використовувати макети (прототипи, демонстраційні моделі), які відповідають правилам техніки безпеки та розміщуються на робочому місці учасника.

Для представлення проекту учаснику надається до 3 хвилин, на відповіді на запитання журі - від 7 до 15 хвилин.

4. Наукова конференція проходить у кожній науковій секції окремо. Порядок виступів учасників і дебатів визначаються журі.

Для виступу на науковій конференції учаснику надається до 7 хвилин, для відповіді на запитання - до 3 хвилин.

Після виступу всіх учасників у науковій секції журі проводить оцінювання їхніх виступів.

Під час оцінювання виступів учасників забороняється присутність осіб, які не є членами журі.

5. За умови малої кількості учасників у науковій секції на I та II етапах Конкурсу (менше п'яти) можливе об'єднання учасників декількох наукових секцій одного наукового відділення в одну групу. Результати учасників в об'єднаних групах визначаються окремо для кожної наукової секції.

6. На підставі протоколів заочного оцінювання дослідницьких проєктів, постерного захисту та наукової конференції складається підсумковий протокол проведення відповідного етапу Конкурсу в кожній науковій секції, який є підставою для встановлення результатів.

VII. Умови визначення результатів Конкурсу

1. Переможці I, II та III етапів Конкурсу визначаються в кожній науковій секції окремо за сумою балів, набраних учасниками в усіх розділах програми.

Переможцями Конкурсу є учасники, які в наукових секціях посіли перше, друге та третє місце та відзначені дипломами відповідно I, II та III ступенів.

2. Кількість призових (перших, других, третіх) місць за результатами кожного етапу Конкурсу становить, як правило, не більше 50 відсотків від загальної кількості учасників у кожній науковій секції окремо з орієнтовним розподілом їх у співвідношенні 1 : 2 : 3. Для розподілу призових місць може використовуватись Таблиця орієнтовного розподілу призових місць ([додаток 9](#)).

Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за участь у всіх розділах програми Конкурсу, становить 100 балів.

Перше місце може визначатися, якщо учасник набрав 85 і більше балів.

Друге місце може визначатися, якщо учасник набрав 80 і більше балів.

Третє місце може визначатися, якщо учасник набрав 75 і більше балів.

При рівності сум балів декількох учасників місце визначаються з урахуванням підсумків постерного захисту.

3. Визначення результатів III етапу Конкурсу здійснюється за допомогою факторно-критеріальної моделі визначення результатів III етапу Конкурсу ([додаток 10](#)), розробленої на основі кваліметричного підходу - оцінювання якісних показників за допомогою кількісних балів.

4. Результати Конкурсу оголошуються в останній день відповідного етапу Конкурсу на урочистій церемонії.

5. У разі виникнення питань щодо результатів участі в Конкурсі учасник після оголошення результатів може подати секретарю оргкомітету відповідного етапу Конкурсу заяву в письмовій формі для отримання роз'яснень.

Роз'яснення щодо результатів участі в Конкурсі надаються головою журі відповідної наукової секції письмово не пізніше ніж через 30 календарних днів від подання заяви.

VIII. Нагородження переможців Конкурсу

1. Учасники, які посіли I, II та III місця у відповідних наукових секціях кожного етапу Конкурсу, нагороджуються дипломами переможців.

Учасники, які не стали переможцями відповідного етапу Конкурсу, отримують дипломи учасників.

2. Дипломи переможців і учасників підписують:

за підсумками I та II етапів Конкурсу - керівники відповідних органів управління у сфері освіти;

за підсумками III етапу Конкурсу - Міністр освіти і науки України, Президент Національної академії наук України, Президент НЦ «МАНУ».

3. Автори кращих проєктів можуть бути відзначені спеціальними дипломами, відзнаками та призами, а також спеціальними стипендіями установ, закладів, громадських і благодійних організацій тощо.

IX. Фінансування Конкурсу

1. Витрати на організацію та проведення I та II етапів Конкурсу здійснюються за рахунок коштів відповідних бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Витрати на організацію та проведення III етапу Конкурсу здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України та інших джерел, не заборонених законодавством.

2. За педагогічними, науково-педагогічними й науковими працівниками закладів освіти та наукових установ, які залучаються до проведення відповідного етапу Конкурсу, зберігаються норми відшкодування витрат на службові відрядження відповідно до законодавства.

3. До участі в роботі організаційного комітету та журі можуть залучатися наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники закладів освіти та наукових установ на договірних засадах з оплатою праці відповідно до законодавства.

4. До організації та проведення Конкурсу можуть залучатись фахівці на договірних засадах з оплатою праці відповідно до законодавства.

**Генеральний директор
директорату дошкільної,
шкільної, позашкільної
та інклюзивної освіти**

А. Осмолівський